

Η Κυπριακή ταυτότητα Χωρίς Πλαίσια

Τα δυο κείμενα που ακολουθούν θα έπρεπε κανονικά να είχαν δημοσιευτεί την άνοιξη του 1992 μετά την εκπομπή Χωρίς Πλαίσια της 7ης Απριλίου στην οποία εμφανίστηκε ο Αντρέας Παναγιώτου και δήλωσε ότι νοιώθει Κύπριος και όχι Έλληνας. Αυτά τα κείμενα με τη μορφή ενός διαλόγου συνεχίζουν τη συζήτηση που έγινε σε εκείνη την εκπομπή για την Κυπριακή ταυτότητα. Το μεν κείμενο του κ. Καζαμία αμφισβητεί την ουσία αλλά και εκφράζει ανησυχίες για τις συνέπειες της ύπαρξης της κυπριακής ταυτότητας, ενώ το κείμενο του κ. Παναγιώτου τεκμηριώνει την ιστορικότητα της κυπριακής ταυτότητας και με τη σειρά του αμφισβητεί τη δήθεν φυσική ιστορική συνέχεια του Ελληνισμού στην Κύπρο παρουσιάζοντας τις εθνικές/πολιτιστικές ταυτότητες σαν ιστορικά συγκεκριμένα, κοινωνικά φαινόμενα.

Το ότι η συζήτηση δεν έγινε την περασμένη άνοιξη παρά την πρό(σ)κληση του κ. Παναγιώτου είναι ενδεικτικό της ατμόσφαιρας που επιβλήθηκε τότε. Μετά από 32 χρόνια ανεξάρτητου βίου η κοινωνία δε φαίνεται να έχει δημιουργήσει ακόμα τους αναγκαίους μηχανισμούς αντίστασης στην πνευματική τρομοκρατία. Την άνοιξη του 92 η κυπριακή κοινωνία βρέθηκε αιχμάλωτη και άφωνη μπροστά σε μια ενορχηστρωμένη εκστρατεία λογοκρισίας από τους νέο-εθνικόφρονες του Ελληνισμού. Είναι καιρός, πιστεύουμε, η κυπριακή κοινωνία να αρχίσει να διεκδικεί έμπρακτα και ένος άλλους είδους ανεξαρτησία, πέρα από την πολιτική. Την ανεξαρτησία, του λόγου και της συνείδησης απ' τις ελίτ της εξουσίας που χρησιμοποιούν την «Ελληνισμό» (ή τον «Τουρκισμό») σαν τον κυρίαρχο λόγο για να κρατούν τους κύπριους σε κατάσταση αποικιοκρατούμενου πληθυσμού.

Γιατί αυτό που αποκάλυψαν ξεκάθαρα οι αντιδράσεις και η λογοκρισία που επιβλήθηκε στις κυπροκετρικές απόψεις την περασμένη άνοιξη, ήταν ότι ο «νεοελληνισμός» στην Κύπρο δεν είναι μόνο μια πολιτιστική ταυτότητα - που είναι βέβαια απόλυτα σεβαστή σαν τέτοια - είναι ταυτόχρονα και ο λόγος της εξουσίας. Η δήλωση «Η Κύπρος είναι ελληνική» δεν εκφράζει την κοινωνία - αντίθετα επαναλαμβάνεται με τόσο πάθος **γιατί πρέπει να επιβληθεί** στην κοινωνία. Και είναι ακριβώς γι' αυτό το λόγο που η κυπριακή ταυτότητα δημιουργεί τόσο φόβο στους κρατούντες ώστε να προσπαθούν να την εξορκίσουν με κάθε τρόπο - με την παραπληροφόρηση, τη λογοκρισία, τις απειλές. Γιατί η Κυπριακή ταυτότητα, σ' αυτή την συγκεκριμένη ιστορική στιγμή, εκφράζει την αίσθηση αξιοπρέπειας των κυπρίων - την επιθυμία τους να καθορίσουν μόνοι τους τη ζωή τους χωρίς να νοιώθουν οι φτωχοί επαρχιώτες συγγενείς σε μια αποικία του εθνικού κέντρου (είτε Αθήνα, είτε Άγκυρα λέγεται). Είναι ταυτόχρονα και η ιστορική συνέχεια μιας καταπιεσμένης εκδοχής της κυπριακής ιστορίας που βλέπει την Κύπρο σαν **ένα μωσαϊκό πολιτισμό με κοινούς αγώνες των καταπιεσμένων ενάντια στις ελίτ.**

Η Κυπριακή ταυτότητα σήμερα έχει διαμορφωθεί σαν ο κατ' εξοχήν αντί-εθνικιστικός λόγος στην Κύπρο μια και διεκδικεί μια γεωγραφική και ιστορική ταυτότητα που είναι κοινή τόσο για τους Ελληνόφωνους όσο και για τους Τουρκόφωνους. Και επειδή ακριβώς αμφισβητεί την ηγεμονία του εισαγόμενου εθνικιστικού λόγου (που για 100 χρόνια τώρα κρατά την κοινωνία αιχμάλωτη στο επίπεδο του νηπίου ή της αποικίας), αποτελεί και ένα **λόγο αντίστασης στην εξουσία**. Είναι γι' αυτό ακριβώς το λόγο που η καταδίκη και οι τελετές εξορκισμού της κυπριακής ταυτότητας απ' το κράτος, τους εκπρόσωπους της εξουσίας και τους δημοσιογράφους (οι δημοσιογράφοι του ΡΙΚ λ.χ. απαίτησαν από μόνοι τους την κατάργηση της εκπομπής «Χωρίς Πλαίσια») δεν θα έπρεπε να ξενίσουν. Όλοι αυτοί (όπως και ο Έλληνας πρέσβης) υπερασπίζονται την ιδεολογία που νομιμοποιεί την εξουσία τους απέναντι στους κυπρίους. Αυτούς τους ιθαγενείς που δεν μπορούν καν να μιλήσουν «κανονικά» ελληνικά που «δεν ξεχνούν» ούτε τα ελληνικά εμβλήματα της 15ης του Ιούλη ούτε τις μόνιμες παρεμβάσεις του Τούρκικου και Ελληνικού κράτους στην Κυπριακή κοινωνία. Που δεν ξεχνούν ούτε την συμβίωση ούτε τους κοινούς αγώνες Ελληνόφωνων και Τουρκόφωνων, ούτε τους νεκρούς συνδικαλιστές που δολοφονήθηκαν απ' τους εθνικιστές και των δύο κοινοτήτων. Είναι αυτή

τη μνήμη και αυτή την εμπειρία που πρέπει να εξορκίζει η εξουσία στο όνομα του εθνικού κινδύνου.

Τα κείμενα αυτά δημοσιεύτηκαν για πρώτη φορά τον Αύγουστο και το Σεπτέμβριο του 1992 στην εφημερίδα «Φιλελεύθερος» και αποτελούν μέρος ενός γενικότερου διαλόγου που έγινε στην εφημερίδα με αφορμή ένα άρθρο του Νεοκυπριακού συνδέσμου και την εκπαίδευση.

ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΚΥΠΡΟΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΦΘΙΝΟΠΩΡΟ 1992

Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση, Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση, Μπροσούρες, Τραίνο στην πόλη (Ομάδα), Κυπριακή Συνείδηση - Διάλογος για μια Εμπειρία Χωρίς Όνομα (Μπροσούρα), Δεκαετία 1990-1999, 1992, Λεμεσός

From:
<https://movementsarchive.org/> - Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:
https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:brochures:unclassified:kipriaki_sinidisi:part2&rev=1735725336

Last update: 2025/04/20 19:47

